

KÜLÖNFÉLÉK.

Vigyázzunk megye és város, kicsiny és nagy szakely atyáknak magunkra, mert ránk szakely a nyomorúság háza. Most országos figyelem és jó akarat van felénk irányulva, de az hamar ellobbanhat.

Egyelőli helyi lap utján mulhatatlanul: öntudatosan tevékeni közszellemet kell teremteni! Ez az egyedüli mentő eszköz.

Elhaz a nagy munkához jelentékeny kezet nyújthatna a megye területén működő 233 tanító és 260 pap az által, ha a teli hónapok folyama alatt havonként legalább két szombatot este a gyermekekkel önkései és szavalási előadást rendezve, éneklési is felolvasásokat tartanának az ingyenes vagy felette csekély díjért összegyűjtött sokaság előtt, s ezen az uton csak egy tanév alatt 10—12 évi alkalmalal igen sok olyan kérdést adhatnak a nép észere, melyet szószékre nem lehet vinni és korcsmákban, főnkban viraszkötő, vagy torok, lakodalmak vagy komaságok alkalmával hallani. Hatása nem maradna el.

Természetes, hogy ezek az estélyek főleg a tanítóknak a rendes tanítási időn túl még sok dolgot adnának, de az is bizonyos, hogy az egy egymás között némes versenyre keltett gyermekek, minden tekintetben szérsen előhaladtak tennének a mulasztók száma megapadna.

Tudom, hogy több tanítónak kedvét szegte és szegi némely előjárónak a levélzében kicsinyiségek feletti nyers és durva viselkedése is hogy viszont sok nehez teremtett tanító hasonlóan kicsinyiségek miatt folyton kötekdél hol egyik, hol másik előjárósággal.

Az ilyen feloldult állapotok helyrehozhatatlan kárt tesznek. Lelekes és közhasznú működés helyett szemelva harcot, addz és meddő tusát eredményeznek, melybe a fellalu rendszeren bele van vonva. Nem két-három ember harca ez egymásér szókött tudni, hanem az iskolának harca a szülők ellen a szülők harca az iskolával szemben, a mi megbénít minden közhasznú működést. S ha a tanügyi és közigazgatási hatóság ezen oldalról fogná fel teljes műveltségben az ilyen gyakran előforduló eseteket, eltáladná a gyors operatív módját is előbb négyesem közötti komoly figyelmertéssel, végül szigorú intézkedéssel. Hiszen az iskola és templom a maga alkalmozatjával a szeme fénye kell hogy legyen minden falunak, a hol minden szépnek, jónak és hasznosnak a gyökérszálad vannak, plántálad kell hogy

folyjon. S ha ez az illetők miatt nem lehetséges, segíteni kell rajta.

Papi és tanítói kar s főleg egyöntetű, lelkes előjárásról függ az egész falu sorsa, belső és külső élet, előre vagy visszafelé menése, aszerint amint papi és tanítói kar egészséges közszellemet teremt, ápol, tart fenn és ébren.

Pap és tanító nem magán ember, a kinek működése elvégre is nem sokat nyomna a mérleg egyik vagy másik serpenyőjében. Pap és tanító nagy ügynek az állandó képviselője, hogy úgy mondjam: száz vagy ezer személy egy testben Neki hatnia, alkotnia és gyarapítania kell, azért van oda állítva. Ez nem olyan, mint a falubírószék, vagy adószedőszék. Nem csupán kenyeret és tühélyet adó állás, vagy egy évre muszájból elváltat hivatal. Ez szászor és ezerszeres más és több az ilyeneknél. Az egész falu sorsát rejtejk néznek.

Tudom, hogy papi és tanítói kar nagy része mérgesen kérdezi meg tőlem, hogy hát tulajdonképen mi bajom van nekem velők? Van nekik elég dolgot s elgizajítják az én bölcsességem nélkül is. Rejtek ne hivatozom, hozzájuk ne utaljék minden ügyet, az egész világot minden bajával. Lehet, hogy még gyűlési tanácskozás tárgyává érszoktatok is megpróbálják némelyek, hogy rosszulnak kifejezőknyi határozatban nyerjen kifejezést s anatómia mondanésk ki jámbor ósz fejmeje. De hát ugyan kihez, vagy kikhez forduljak a kézi által kérdéseim? A pakulárokhöz, határpásztorokhoz?

Hiszen önök úlnak az állam, a felekezetek, vagy községek által azon cézből terített asztaloknál és önök tettek fogadalmát és esküt s önök ajánlótálad fel magukat hívás nélkül önként arra, hogy messze kiható világosságot terjesztenek, hogy fapárságot nem ismerve, szível-lel-kkel a nép javára, a közművelődés tovább vitelére és hiába való fényre az én kérteim: a nagyközönség kérése? Nem, nem! Minden egyebet elhizek, de azt nem!

Azért kiállok, mert több faluban látom az említett átkos harcot, melynek meg kell mulhatatlannul szünni. Azért kiállok, mert jól látom, hogy sok faluban és miatt szüntek meg a szombati estélyek s mert látom, hogy a honnan 9—10 év előtti közizgatási bírtóság körbeháldése által ezek eszűje kiindult, ott e miatt, néma hallgatás van több év óta, s a gyermekek éneklése, szavalása, a felnők közönség lelkesülése és tapsa helyett: fogycorogás, perelő veszekedés és átkozódás túli be a légett!

Nos, t olvasó közönség, van-e szükség helyi lapra, mely az ilyen kérdésekre ki terjesztesse a figyelmét, melyben a jót megdecitári, a rosszra ráköppintani lehessen nyilvánosan.

Sok olyan rész és sok olyan hún van, melyet járásbíró, szolgabíró vagy törvényeszk előtt nem lehet megperelni. Az ilyen névze: az ítéldház, a megégető üst a sajto, mely büntet és jutalmaz

Derzi József.

Irodalom.

Az évszak dívat- és köznevelési lap 21-ik füzeté igen érdekes tartalommal jelent meg. Ennek divalevelén kívül most is 77-féle ötletök-kel, 11-féle kézzimunkával, szírpóladnál részben mintegy 9 féle dolgotallak, egy nagy szavészimunkával és 9 féle műtárszajzal kedveskedik a helyközönségnek. Ezekben kívül s hirtelen az divátképekkel is közöl, melyekből különösen az estélyi ötletek leírása érdekelhet a mi olvasóinkat is: ép azért itt adjuk: „Sima! ajk, hátul kapcsolt szubony-derék előlufu bírattással. Az első rész és újdírókor csipk rátálad. Rösszeskörök szírszajszajszajból. Brilláns mellű lepke alakban. Gyöngyház állvány piketylekkel kívart legyező. Sztruzell bőce. „Az évszak” előléstési ára egész évre csupán 4 fr s megrendeléstől lapunk kiadóhivatáladban írt.

Prónay Elise.

— Uj nő-munkatársunk. Mit tározunkal a faranciazi iskolának egy kiváló tanítókat kiképző és a széksely olvasó közönség előtt, mit már bizonyos többlet is ismernek nagybőrső társzajszajból. Erdőszék Etsőszék (főváros) neve, ki az új irány egyik legterületibb képviselője. Hiszen, hogy olvasó közönségük is ugyanazon órázóval vala fogadul meesem, mint a nyilubéban Nagyváradon és Balapástan részesültek.

— Általéyzések Mikula Antos és. az. kir. szászorok, a városunkból Gyulafelvárra átmézt szállították. De a házközi Szemel váruos kintűn, kumantásit tekintetben valódi emberbarát az általános tisztelet- s közszeretettel aó Dániel-oszlád egyik derek sarjadása: Daniel Elek, vármegyeyi közigazgatási elnökünk — saját kötegelgük — városunknak egy megállapítandó telen, 1898. márczán az új tanács fogas felatit. Mit jüllet nem igazán valódi némes tőny városunk közönségétől gyibelen, azt a jó íróvezért nélkülözök lakosság bizonyos hátsáan néli meg. Ezen városunk életösszelegletben paratlan ajándék, buszidna lakosságunkat s töltés előcséves iranti szerzetesek, hogy karöltve, egy szavvel-ilelékek hátsáan kiadók és városunk telérigazgársra. A példaközd pedig letu sokásit szűsz.

Egyézés Keosny Pata Nagy-Küddülvármegyey ajándékát az új tanács eltesítünk — legyészte Oudrika Déleane kúszszorok, a jósv Oudrika Marcell és hallerköz gróf Edleir Louisz bájos leányát Fehérgyázköröz. Savból grasztulálad!

— Árteki utj Székely-Udvarhely. A mály orvondeti, egyú megépe hírelőrtérszaj városunk összeszaj. De a házközi Szemel váruos kintűn, kumantásit tekintetben valódi emberbarát az általános tisztelet- s közszeretettel aó Dániel-oszlád egyik derek sarjadása: Daniel Elek, vármegyeyi közigazgatási elnökünk — saját kötegelgük — városunknak egy megállapítandó telen, 1898. márczán az új tanács fogas felatit. Mit jüllet nem igazán valódi némes tőny városunk közönségétől gyibelen, azt a jó íróvezért nélkülözök lakosság bizonyos hátsáan néli meg. Ezen városunk életösszelegletben paratlan ajándék, buszidna lakosságunkat s töltés előcséves iranti szerzetesek, hogy karöltve, egy szavvel-ilelékek hátsáan kiadók és városunk telérigazgársra. A példaközd pedig letu sokásit szűsz.

Nőegylet hírtelisély. A nőegyleti második hírtelisélyi Bartha Margit és Szabó Iona rendezte. A műsor pedig a következő: László Mariska és dr. Sós Kezso egy dialógot fogadul előadni, majd László János gyim. tanuló meghall. Az egyes programok pontok közt a helyi első zsemarok fogadul közönségét ismet szé játékával mutatattak.

— Tiszteleg. Dalárdánk küldöttége Bodó Ferencz aelőnk vezetésé alatt e hó 11-én Hatter János gróf tőrszajnál tisztelegit, kérvé partizánok. Főpartizán igen iskolatelen szívszességel szegusa s dicsőszók s lecsúszk megparterte, hogy az anyagi szűzelmekkel bajlóld egyiesit a munkaszétszaj gyorsulafeladástól, az adósságtól kúszszajból a legyészobé némes szavűszűsz s ítéldézők rendezésit ábraképszemek alkalmával bejöttel jótérszaj szűszet a dalárdának adta, Jaabó Gyula ártanapoknál gyűjtőtelőleg, tanulás helyszajjal, — a toronyházok rendezésit jótérszajjával — a vármegyeyi öpdítobé egy szobát meggyújtattak a gróf filapjának e helyszaj tüésere sajátjából 2 ól titatit meg, az egyes adományoknál. Dalosnak háts szível fogadul az ott gúndoskodást s most szérszajtelőleg, új orvosi ártanapoknál Húg szentatár szűszet, a jótérszaj szűszet, hogy a közönség szavűszaj maodnapján szűszosok társzajtelőleg megpartertiassak. Közveten a magas partizánok, sikeres útközés a derek dalárdák!

— A helyi ösdárszaj segéd temetkezési társulat alapoztatit a mi kir. helyszajbírszer 80 206 — 807. sz. alatt a bunnatási szűszadók általi. — Dalosnak szűszaj polgárai e hó 12-én (jűntekén) bevárat 9 oratói előadás a örög legzsbó jogusok helyszaj gyakorolók. Saját szűszajjuk — városi képviselőit várszajjuk. Most az idős, hogy meggyújtottak, kik képviselőiket minket, szűszeteknek a városi képviselőket. — A városi képviselői várszajjuk, a jótérszaj szűszet, hogy a közönség szavűszaj maodnapján szűszosok társzajtelőleg megpartertiassak. Közveten a magas partizánok, sikeres útközés a derek dalárdák!

— A helyi ösdárszaj segéd temetkezési társulat alapoztatit a mi kir. helyszajbírszer 80 206 — 807. sz. alatt a bunnatási szűszadók általi. — Dalosnak szűszaj polgárai e hó 12-én (jűntekén) bevárat 9 oratói előadás a örög legzsbó jogusok helyszaj gyakorolók. Saját szűszajjuk — városi képviselőit várszajjuk. Most az idős, hogy meggyújtottak, kik képviselőiket minket, szűszeteknek a városi képviselőket. — A városi képviselői várszajjuk, a jótérszaj szűszet, hogy a közönség szavűszaj maodnapján szűszosok társzajtelőleg megpartertiassak. Közveten a magas partizánok, sikeres útközés a derek dalárdák!

— A városi képviselői várszajjuk, a jótérszaj szűszet, hogy a közönség szavűszaj maodnapján szűszosok társzajtelőleg megpartertiassak. Közveten a magas partizánok, sikeres útközés a derek dalárdák!

— A városi képviselői várszajjuk, a jótérszaj szűszet, hogy a közönség szavűszaj maodnapján szűszosok társzajtelőleg megpartertiassak. Közveten a magas partizánok, sikeres útközés a derek dalárdák!

szeret. Most mondó, szemelbe mondóm én is, ismétlem ezazert, szeretök az örökiség, szeret-ez-e hát? Szendy megfogta a szép asszony kezét s szűszedvelesen szűszadók a magához. Anda pedig felomleto hogy szemé: lassan, alig halhatón kérdé:

— Hihettek-e magának? . . .

— Igen . . . esküdöm, szeretök!

A terembei megint lehalozta a józan embernek annyira visszatessző navetelésé, s pohár-összezés és földözött tövegek zajja. A kaptárszajcsónegés katonái eszűs-életét mond-ol, mely lehalozta a kaptárszajcsónegés, börtén hangzja végül rezdül az eszt csendességébe.

— Igeu! Tűjtdótk, ha a vár egy domb tetőn áll, akkor az ostromot úgy kell kezdeni, hogy a meredei oldalt lövedel addig, míg roskadni kezd a védőbástya; — akkor aztán hátáról, hol a várkapu van, rojttak katonákkal megátmadottat a védeleni részt s úgy pillanál alatt a legerősebb vár is kaptárszajcsónegés; — azaz támadás, kitarító ostrom és a legerősebb vár is kaptárszajcsónegés.

Óriási karajz tör fel é kint a nagy parkban két ágyúval rebben el a holdvilágos tájról a fák rejtelmes csettésége köz.

A hadügy or ostroma igeu jó volt; a leg-erősebb vár csakugyan kaptárszajcsónegés.

